

Tilburg University

Hard drugs, soft beleid

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2002

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). Hard drugs, soft beleid. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

19 jan

HARD DRUGS, SOFT BELEID

De kern van het Nederlandse drugsbeleid is een strikte scheiding tussen de markt voor soft drugs en die voor hard drugs. Het doel van het beleid is zowel de gezondheid van het individu te beschermen als de overlast voor de maatschappij te minimaliseren. Het idee daarbij is dat soft drugs (hashish en marihuana) weinig problemen voor de gezondheid veroorzaken, maar dat hard drugs (heroïne, cocaïne, XTC) een onaanvaardbaar risico met zich meebrengen.

De segmentatie van markten wordt bevorderd doordat de verkoop van soft drugs relatief weinig in de weg gelegd wordt, terwijl handelaren in hard drugs het leven zuur gemaakt wordt. Een groot aanbod aan marihuana, en beschikbaarheid op de hoek van de straat, houdt de prijs laag, terwijl het beperkte aanbod aan cocaïne een hoge prijs voor die dag impliceert. Bij zijn keuze van genotmiddel zal de rationele gebruiker dus voor de goedkopere, minder gevaarlijke en minder overlast veroorzakende middelen kiezen, zo is de (juiste) gedachte. Als bolletjesslikkers zo maar het land binnen kunnen komen wandelen, wordt de aanbodverhoudingen echter veranderd, en het evenwicht verstoord. Het is dus terecht dat Minister Korthals onder druk komt.

Amerikaans onderzoek laat zien dat drugsgebruikers rationele afwegingen maken en dat het Nederlandse beleid dus succesvol zou kunnen zijn. Een prijsverhoging van cocaïne met 10% leidt tot 10 à 15 procent minder gebruikers onder de jeugd. Een aanbodverhoging met bijbehorende prijsdaling heeft het omgekeerd effect. Ouders, let op uw kinderen zolang Schiphol lek is.

Cijfers van het Ministerie van Justitie laten overigens zien dat ons beleid vooral succesvol is in het veraangename van het leven van verslaafden. Het percentage verslaafden ligt hier (met 1,5 per 1000) op ongeveer hetzelfde niveau als in Duitsland, Zweden en België, maar het aantal AIDS-patiënten en het percentage sterfgevallen ligt hier veel lager. We doen het wel veel beter dan in de VS. Een op de drie Amerikanen heeft wel eens hash gerookt, en een op de tien cocaïne gesnoven. In Nederland gaat het om één op de zeven, respectievelijk één op de twintig.

Als ouder maak ik me zorgen over de aanname van het Nederlandse beleid dat de twee markten gescheiden zijn. Als mijn zoon zo eenvoudig aan soft drugs kan komen, zou hij dan niet in de verleiding kunnen komen ook eens een "heavy" variant te proberen? Hash als opstapje voor iets zwaarders?

Mijn collega Jan van Ours heeft me gerustgesteld. Hij bestudeerde een steekproef van ongeveer 4000 Amsterdammers en zocht naar bewijs voor de opstaphypothese. Hij heeft het niet kunnen vinden. Zo blijkt dat van de Amsterdammers die begin jaren 50 geboren zijn en die alleen de lagere school doorlopen hebben ongeveer de helft wel eens soft drugs gebruikt heeft. Van diegenen die hash gerookt hebben heeft 9,4% procent ooit cocaïne gebruikt, terwijl uit de andere groep 8,4% dat ooit deed. Het verschil is te klein om de opstaphypothese serieus te kunnen nemen. Gelukkig maar.

Momenteel wordt overal in Nederland geprobeerd het aantal coffeeshops terug te brengen. Coffeeshops maken nu al redelijk veel winst, als er minder zijn zullen ze nog meer verdienen. Deze week opperde een vertegenwoordiger van de regering het idee het beperkte aantal vergunningen te veilen. Het idee is aantrekkelijk. De opbrengst van de veiling zou immers gebruikt kunnen worden om de overlast die coffeeshops veroorzaken tegen te gaan. Zo wordt ook voorkomen dat hun winst in het criminele circuit verdwijnt. Toch zijn er ook risico's; als de overwinst op de soft drugs wordt afgeroomd bestaat de kans dat de eigenaar zich ook op het nog lucratiever hard drug segment gaat richten en dat de marktsegmentatie op de toch komt te staan.

Volgende week debatteert de Kamer. Ik hoop op een rationeel debat over deze gevoelige materie.

Eric van Damme